

Bilag 2: Udkast til høringsvar til genbesøg af Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, VP3 II.

Holstebro Kommune har modtaget udkast til genbesøg af Vandområdeplan 2021-2027 i forbindelse med pågående høring. Udkastet til genbesøg af vandområdeplanerne giver anledning til, at Holstebro Kommune ønsker at indgive høringsvar som det fremgår af nedenstående.

Ud over nedenstående er der en række tekniske forhold og lokal viden som Holstebro Kommune finder anledning til at indmelde via det tekniske høringsværktøj.

Overordnede bemærkninger

Gennemførelse af indsatsprogrammer som følge af vandområdeplanerne, skal sikre at alle overfladevande i udgangspunktet har opnået god økologisk tilstand, eller at forudsætningerne herfor er opfyldt, når tredje vandplanperiode i 2027 er afsluttet.

Holstebro Kommune anerkender at der for at nå dette mål, er lagt et stort arbejde i bl.a. at forbedre vidensgrundlag og forudsætninger. Indsatserne kan dog konstateres ikke at være tilstrækkelige til, at alle søer, vandløb og kystvande vil opfylde målsætningen i 2027 endside forudsætningerne herfor. Dette på trods af den forøgede indsats i Den Grønne Trepert og de mange supplerende indsatser, der er tilføjet i forbindelse med genbesøget af vandområdeplanerne.

Staten opfordres derfor til fortsat at have fokus på, hvordan man kommer i mål med de nødvendige indsatser, for at opnå målopfyldelse i vandområderne.

Studier af igangværende og kommende klimaforandringer, viser at vi allerede har og kan forvente øget afstrømning og dermed øget næringsstofudvaskning, samt højere vandtemperaturer. Det fremgår ikke af vandområdeplanerne, at effekt af de forventede klimaforandringer er indregnet. Holstebro Kommune vurderer at klimaforandringerne kan øge udfordringerne med at opnå målopfyldelse i vores vandområder. I udmøntning af indsatser, bør staten derfor sikre at viden tilvejebringes, så effekter af klimaforandringer kan indarbejdes i vandområdeplanerne.

Vandløb

Der er ukendt tilstand i mange vandløb, og i mange vandløb mangler der stadig data for kvalitetselementerne, især fisk og vandplanter. Tilstandsvurderingen af vandløbene er helt grundlæggende for indsatsprogrammet, men tilstandsvurderingerne er stadig utilstrækkelige, til at kunne vurdere den nødvendige indsats. Disse data bør fremskaffes via forbedret overvågning, for at sikre at indsatser kan målrettes og forebygge risiko for overimplementering grundet utilstrækkelig viden til at målrette indsatser.

I genbesøget er der foreslået en række nye vandløbsindsatser, som ikke har været behandlet i de lokale vandråd i forbindelse med seneste vandrådsarbejde, og dermed er der heller ikke anvendt lokal viden. En række af de nye indsatser vurderes ikke relevante at gennemføre, men bør erstattes af andre indsatser. F.eks. vil indsatsen mellem søerne Husby Sø og Nørresø have meget lille effekt, da strækningen er meget kort og har lavt fald, og reelt er et forbindelsesløb fremfor et egentligt vandløb. Tilsvarende vil indsats ved vandskel i Bæk ved

Simonstrup, ikke give målsætningsopfyldelse ved restaurering. Strækningen er sommerudtørrende og rørlagt nedstrøms. I stedet kunne det give mening at genslynge fx Korsmose Bæk i Karup Å systemet, hvor vandkvaliteten er god, men variationen i vandløbets fysiske forhold er for ringe for ørreder. Holstebro Kommune vil ud over dette skriftlige høringssvar indberette sådanne emner og ønsker at den konkrete lokale viden om dette inddrages inden planen gøres endelig.

Omfanget af nye vandløbsindsatser sammen med de hidtidige fastlagte vandløbsindsatser, afleveres til udførelse i kommunerne halvvejs gennem den sidste vandrådsperiode. Dette falder sammen med opgaven med De Lokale Treparters udarbejdelse af en omlægningsplan, samtidig med at et omfattende antal lavbunds- og vådområdeprojekter forventes gennemført. Holstebro Kommune finder ikke at Staten med denne opgavetilrettelæggelse giver kommunerne rammer som muliggør en realisering af de opgaver som pålægges os. Det er ikke blot et spørgsmål om finansiering – men om der kan sikres nok kvalificeret arbejdskraft til at løse opgaverne både hos kommunerne og blandt de øvrige aktører, der er involveret for at gennemføre/udføre projekterne.

De nødvendige ressourcer, til gennemførelse af den nye opgave med kildeopsporing af forurenende stoffer i vandløb og søer, er vanskelige at kvantificere. Det forventes, at staten kompenserer kommunerne for denne opgave.

Søer

Næsten alle søer i Holstebro Kommune har manglende målopfyldelse, uden at staten i indsatsprogrammet har fastsat reelle indsatser i søerne med henblik på at sikre målopfyldelse. Staten opfordres til at sikre, en plan for indsatser i søerne, for søer som ikke er i god økologisk tilstand.

For mange søer (og visse kystvande) skyldes den manglende målopfyldelse for høje fosforniveauer i vandet (eller en kombination af forhøjede kvælstof – og fosforniveauer). Staten opfordres til at have et forøget fokus på vidensopsamling og virkemidler, til håndtering af fosfor og fosfor/kvælstof udfordringerne i oplandet til vores søer og kystvande.

Kystvande

Vandområdeplanernes opdeling af kystvande med indsatser fordelt på delområder, muliggør i højere grad at regulere indsatsen målrettet det enkelte vandområde. Staten opfordres til at overvågningsprogrammet understøtter dette, så det sikres, at overvågning af nødvendige kvalitetsparametre gennemføres i alle delvandområder.

I genbesøget er indsatsbehovet for kvælstof i Nissum Fjord reduceret væsentligt, i forhold til tidligere, uden nærmere redegørelse for dette fald. Lignende reduktioner er ikke sket i f.eks. Ringkøbing Fjord og Limfjorden. Staten opfordres til at kontrollere de fastlagte kvælstofindsatser til delområderne i Nissum Fjord, så den omlægningsplan som skal laves for oplandet til Nissum Fjord, med sikkerhed udformes på rette indsatsgrundlag og det forebygges, at der efterfølgende skal være endnu en runde med udtag af arealer eller en hårdere markregulering

Faunapassage i Storå

For at sikre opfyldelse af vandrammedirektivets krav om kontinuitet i Storå, så fisk og anden flora og fauna frit kan spredes/vandre op- og nedstrøms i vandløbet, har staten foreslået en indsats med et kort omløb ved Vandkraftsøen i Storå, umiddelbart opstrøms Holstebro By. Forslaget vil forventeligt forbedre laks og ørreds, muligheder for at trække opstøms Vandkraftsøen i forhold til i dag. Derimod vil det ikke væsentligt forbedre forholdene for

laksefiskenes vandring nedstrøms, da der forventeligt forsat vil være et stort tab af smolt, ved passage ned igennem Vandkraftsøen. Holstebro Kommune ønsker i den forbindelse at påpege, at ved at forbedre forhold for opgang i vandløbssystemet for fiskene i Storå uden samtidig at sikre passage for smolt nedstrøms, så er det muligt at laks som ellers ville have gydet nedstrøms søger længere op i systemet, og deres yngel dermed vil have forringede overlevelseschancer ift. nu. Det bemærkes i den sammenhæng, at bestanden af bl.a. laks i Storåsystemet, ifølge de seneste års udvikling, er faldende og på vej imod et kritisk niveau, der også hænger sammen med de nationalt udstukne begrænsninger i muligheden for regulering af bæverdæmninger i vigtige gydevandløb for laksefisk nedstrøms Vandkraftsøen. Disse forvaltningsmuligheder håber kommunen der findes løsninger på, når bæveren forventeligt nu i 2025, bliver erklæret i gunstig bevaringstilstand i Jylland.

Holstebro Kommune finder også anledning til at påpege, at Holstebro Kommune i forbindelse med arbejdet med klimasikring af Holstebro Midtby for oversvømmelser fra Storå, har arbejdet med en løsning med vandtilbageholdelse i Vandkraftsøen. Et delprojekt som midlertidigt er stoppet, frem mod 2070, inden der evt. bliver behov for yderligere opstuvningskapacitet.

I arbejdet med denne særlige klimasikringsopgave, som var pålagt Holstebro Kommune med baggrund i udpegningen i EU's oversvømmelsesdirektiv, har Holstebro Kommune indgået i et samarbejde med Miljøstyrelsen for klarlægning af hvordan en eventuel vandtilbageholdelse i Vandkraftsøen kunne foregå i samspil med en passageløsning. I den forbindelse blev Holstebro Kommune stillet overfor krav om, at projektet skulle tilpasses en fuld forlægning af Storå gennem hele Vandkraftsøen, for at passageløsningen kan leve op til vandrammedirektivets krav. Holstebro Kommune er derfor overraskede over, at staten vurderer en mindre omlægning nu er tilstrækkelig.

Endelig finder Holstebro Kommune anledning til at påtale, at staten med beslutningen om at løse spærringsudfordringen med et kort omløbsstryg, samtidig vil medføre at Vandkraftsøens vandstand i perioder med lav vandføring, forventeligt vil falde med op til 0,5 meter, da det nye større dimensionerede vandløbsprofil ved søens udløb ikke er fyldt op. Det betyder i praksis at søfladen vil blive væsentligt indskrænket i perioder af året, og at vanddybden i den i forvejen lavvandede sø, på store dele af søfladen bliver yderligere reduceret. I praksis vurderes det at betyde, at etableringen af et kort omløbsstryg vil lukke ned for det vestlige kraftcenter i Dansk Eliteroning, som tager sit udgangspunkt i Vandkraftsøen.

Holstebro Kommune opfordrer staten til at ændre forslaget til en fuld forlægning af Storå langs den sydlige bred i Vandkraftsøen, jf. de krav til løsning som Holstebro Kommune blev stillet overfor i arbejdet med realisering af klimatilpasningsprojektet. En fuld forlægning vil ikke være i strid med vandrammedirektivet, og opretholder og forbedrer bestandene af levedygtige fisk, herunder bilag 4 beskyttede arter samt bilag 2 og 5 arter på udpegningsgrundlaget for habitatområde Nissum Fjord, som laksen og dårligt svømmende lampretarter, m.fl.

En forlægning af Storå langs søen, vil have potentiale til som minimum at fordoble laksebestanden, og også sikre at svage svømmere kan passere faunapassage-løsningen opstrøms. Desuden vil Vandkraftsøens nuværende påvirkning af Storås sommertemperatur med op til 20 - 24 grader Celsius nedstrøms søen, blive langt mindre ved en lang forlægning af Storå forbi søen. Klimaudfordringerne med opvarmning bliver større i årene der kommer.